

PÅ GRÄNSEN

Medlemstidning för anställda i Tullverket och Kustbevakningen

Nr 4 – december 2023

Kongress 2023 – sid 10

Motioner och nyval – Sid 13

**Det är natt och endast
labradoren är vaken – Sid 15**

! Information om medlemsavgifter och medlemsförsäkringar

Det kommer frågor till kansliet om hur betalningen sker av medlemsavgiften till TULL-KUST och medlemsförsäkringarna i Folksam i händelse av pension eller arbetslöshet.

För Dig som går i pension:

Du blir s k passiv medlem och betalar endast en prenumerationsavgift för tidningen *PÅ GRÄNSEN* på 60 kr/år. Glöm inte att meddela din avdelning eller förbundskansliet om från vilket datum du går i pension. Du får behålla dina försäkringar i Folksam men då det inte finns någon lön att dra avgiften från aviseras Du direkt av Folksam.

Om du pensioneras före fyllda 65 år

Då får du behålla de medlemsförsäkringar du har haft som yrkesverksam, men då det inte finns någon lön att dra premien ifrån så aviseras du direkt av Folksam.

Nytt erbjudande till dig som har fyllt 65 år!

Vi är glada över att kunna erbjuda dig trygga och bra försäkringar, utformade i samarbete med Folksam. Försäkringarna har bättre innehåll och pris än då du skaffar dem på egen hand. Folksam har nu tagit fram ett nytt erbjudande till dig som fyllt 65 år. Försäkringen heter Gruppliv 60+.

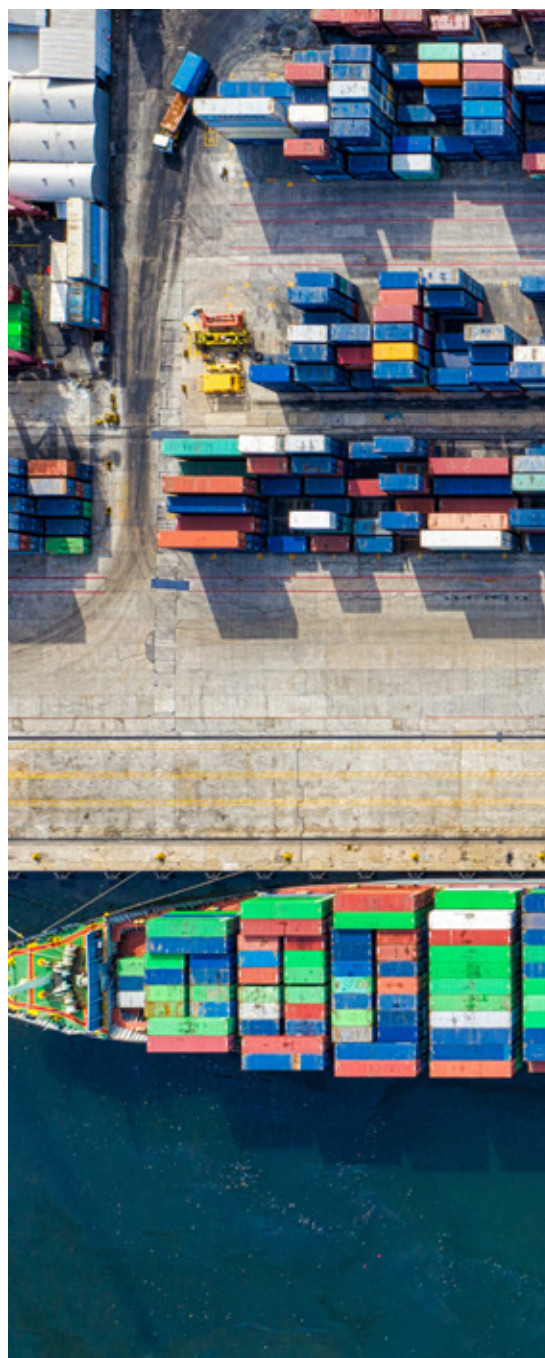
Gruppliv 60+

Om du som medlem, innan du fyller 65, år har sjuk- och efterlevande-försäkring så förs den med automatik över till en Gruppliv 60+.

Försäkringen går att teckna fram till 71 år och slutar gälla när du fyller 85 år. Försäkringsbeloppet är 80 000 kronor, men du kan också välja beloppet 40 000 kronor.

Vill du teckna någon försäkring eller vill du veta mer?

Kontakta Folksam kundservice 0771-950 950 eller gå in på vår hemsida folksam.se/tullkust

TULL-KUST KANSLI**POSTADRESS**

Box 1220, 111 82 Stockholm

BESÖKSADRESS

Västerlånggatan 54

TELEFON

08-405 05 40

TELEFAX

08-24 71 46

E-POST

info@tullkust.se

INTERNET

http://www.tullkust.se

EXPEDITIONSTIDER

Måndag-tors dag 08:00- 16:00

fredag 08:00- 14:00

POSTGIRO 2364-8

FÖRBUNDETS PRESIDIUM**ORDFÖRANDE**

Johan Lindgren

08-405 05 37

johan.lindgren@tullkust.se

1:E VICE ORDF

Manuel Tomar

070 7811150

manuel.tomar@kustbevakningen.se

2:E VICE ORDF

Ulf G. Persson

040-661 33 21

ulf.g.persson@tullkust.se

LEDAMOT KUSTBEVAKNINGEN

Klas Johansson

070 6058275

klas.johansson@kustbevakningen.se

LEDAMOT TULLVERKET

Elisabeth Eriksson

08-405 00 69

elisabeth.eriksson@tullverket.se

EKONOMI

Åsa Gunnheden

072-322 26 22

asa.gunnheden@tullkust.se

ADMINISTRATION OCH MEDLEMSSERVICE

Ulla Fernqvist Lind

info@tullkust.se

Ulla.fernqvist.lind@tullkust.se

08-405 05 40

FÖRHANDLINGS- OCH AVTALSFRÅGOR

Mikael Kenttälä

mikael.kenttala@tullkust.se

070-626 77 11

Hur långt är ett år?

Hur långt är, eller snarare känns, ett år? Det beror förstås på. För en tvååring till exempel, är ett år halva livet. Om man sitter instängd på obestämd tid i ett fängelse i Iran, då kan ett år kännas grymt långt skulle jag tro. Eller om man just nu bor i Charkiv eller Gasa eller sitter som gisslan i underjorden i Gasa utan att veta vad som sker hemmavid och hur länge man kommer sitta instängd om man ens överlever.

Det finns grader i helvetet sägs det, men om du inte trivs på ditt arbete då är det lätt att du upplever att tiden du är ledig går snabbare än när du är i tjänst. Om du däremot har det bättre på jobbet än hemma då kan du även önska att den soligaste semester snart tar slut.

Man brukar pratat om hundår då en människa har slitit som en hund. Det brukar också sägas att ett hundår motsvarar sju människoår. När narkotika-hunden Pass, som berättar sin lifestory i detta nummer av På Gränsen, gick i pension nyligen var han både frisk och tillfreds. Något TULL-KUST vill att alla tullare och kustbevakare också ska vara då det är dags att checka ut.

Snart har jorden snurrat sina 365 varv kring solen sedan förra julen. Trots att det varit ett tufft år för vårt kära klot, för

många människor och för miljön kan jag inte låta bli att tänka, är det redan jul igen?!

God Helg och Gott Nytt År! Jag hoppas att både ledighet och tjänstgöring, för dig som håller ställningarna i helgen, blir bra.

Vi ses och hörs igen 2024!

Jessica Vikberg
jessica.vikberg@tullkust.se

PÅ GRÄNSEN Nr 4 2023

Medlemstidning för anställda
i Tullverket och Kustbevakningen.

ISSN

0349-9626

UPPLAGA

3 300 ex.

TRYCKNING M.M.

By Wind

Tidningen utkommer med fyra
nummer per år. Redaktionen
förbehåller sig rätten att redigera och
bearbeta insänt material.

Skicka gärna era bidrag via mejl till
jessicas.vikberg@tullkust.se

All redaktionell text- och bild-
material lagras elektroniskt och görs
tillgängligt via World Wide Web på
TULL-KUSTs hemsida.

Externa skribenter måste meddela
förbehåll mot att få sitt text- och
bildmaterial lagrat elektroniskt och
mot publicering på www.tullkust.se
I princip publiceras ej artiklar med
sådant förbehåll.

ANSVARIG UTGIVARE/REDAKTÖR

Johan Lindgren

Tel: 08-405 05 37

johan.lindgren@tullkust.se

Jessica Vikberg

Tel 070-209 87 88

jessica.vikberg@tullkust.se

REDAKTIONSKOMMITTÉN

LEDAMÖTER

Ulf G. Persson

Jan B. Olsson

Linda Magnusson

Omslag: Adobestock

MANUSSTOPP

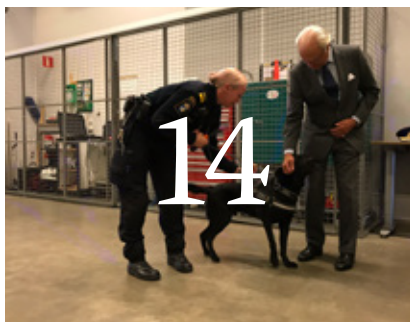
Nr 1 2024

16 februari

INNEHÅLL

REDAKTÖRENS RADER	3
LEDARE	5
TULL	6
KUST	8
TULL-KUSTS KONGRESS 2023	10
MOTIONER, HANDLINGSPROGRAM STADGAR OCH ÖVRIGA FÖRSLAG	13
DET ÄR NATT OCH ENDAST LABRADOREN ÄR VAKEN.	15
NYA MEDLEMSAVGIFTER 2024	18
EN GÅNG TULLARE, ALLTID TULLARE	19
JOURNALISTPRISET 2023	19
GOD HELG OCH GOTT NYTT ÅR	20

Producerad med

100% ursprungsmärkt
förnybar el

Vi går nu mot slutet av detta år. Efter att ha genomfört förbundets kongress i oktober och därmed lagt den gångna kongressperioden till handlingarna är det nu, utifrån alla de beslut som fattades på kongressen, tid för nya tag mot nya utmaningar.

Jag kunde innan kongressen konstatera att det var 31 ombud som deltog i sin allra första kongress, vilket förstås är roligt och visar på att engagemanget finns där ute i våra avdelningar. Vi var ju också, givet att förbundet växt sedan förra kongresse, dessutom några fler än sist.

Temat för kongressen var denna gång "Tillsammans för bättre villkor" och det är ju egentligen vad allt handlar om. Att vi tillsammans kan skapa så mycket mer än var och en för sig, vilket ju är grundidén med facklig verksamhet och organisering som är centralt för att göra avtryck och för att göra skillnad med våra insatser.

När jag i inledningen av kongressen sammanfattade den gångna kongressperioden kunde jag konstatera att det hänt oerhört mycket som haft påverkan på både samhället i stort, på oss i det privata och påverkat oss i vardagen på arbetet. Vi genomlevde en pandemi med allt vad det innebar i nödvändig omställning. Därefter ändrades det säkerhetspolitiska läget och ett NATO-medlemskap är i antågande och utöver det ett ekonomiskt kärtv läge.

Frågan om ett hållbart arbetsliv återfanns i flera motioner till kongressen och frågan innehåller många olika perspektiv – pension – arbetstid – omställning – en trygg och säker arbetsmiljö där lösningarna är beroende av såväl lokala som centrala avtal men också lagstiftning. Men i och med frågans bredd så är det tvunget att ha ett helhetsperspektiv i frågan. Här har vi från vår sida tidigt tagit vårt ansvar för att bidra i detta viktiga arbete på bägge myndigheterna. Redan 2019 kallade vi samman våra skyddsombud till en heldagskonferens för att tillsammans med partsrådet informera och diskutera inom ramen för ett hållbart arbetsliv. **Här måste vi hitta lösningar partsgemensamt på Tullverket och Kustbevakningen för att underlätta omställning och förebygga konsekvenserna som höjningen av pensionsåldern innebär. Det handlar om omställning men**

också till stora delar om möjlighet till karriärutveckling och vikten av att tillvarata den kompetens och erfarenhet som finns i verksamheten. Men det kräver partsgemensamma lösningar. Vi är som sagt redo och hoppas att arbetsgivaren hoppar på tåget! Vi har verktygen för att ta oss an detta men det gäller som sagt att bägge parter bjuder till.

Jag är övertygad om att vi nu efter kongressen är än mer stärkta och än mer förberedda för att ta oss an de utmaningar som väntar där en del redan är kända men också sådana som kommer att dyka upp längs vägen. Förbundets ekonomi är stabil vilket är en viktig förutsättning för det fortsatta fackligt medlemsnära arbete vi har att utföra för medlemmarnas bästa.

Slutligen, en ny utmaning för oss är den senaste utgåvan av Säkerhetsskyddslagen. Här finns uppenbara problem där lagar står mot varandra och vi gör nu gemensam sak med Polisförbundet och andra förbund inom OFR för att få rätsida på detta.

Till sist vill jag passa på att önska alla medlemmar i TULL-KUST och övriga samarbetspartners en riktigt

GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR!

Johan Lindgren
Förbundsordförande

Periodplanering: Dyr snålhet

Tvisten kring tillfälliga listor på enstaka fridagar är i princip avslutad. Det kommer inte att bli några sådana listor i fortsättningen. Men stället för att betala ut övertid i tid eller pengar, eller anta någon av de olika kompromisser TULL-KUST erbjuder, hotar nu arbetsgivaren med att tillämpa periodplanering. I stället för att hitta lösningar, ska man visa att det är arbetsgivaren som har makten. Periodplanering är inom ramen för avtalet, men torde inte vara populärt hos våra medlemmar, vilket arbetsgivaren vet och hoppas att ansvaret ska vändas mot facket som hävdar att avtalet ska följas. **Jag hoppas att våra medlemmar förstår detta och håller ut.**

Hur länge arbetsgivaren orkar hålla på med periodplanering, kommer att visa sig. Detta är ett mycket dyrt och arbetskrävande sätt att hämnas på fack och arbetstagare, för att vi inte accepterar avtalsbrott. **Det är ett stort slöseri med arbetstimmar och tilldelade skattemedel. Här slösar man för att spara övertid.**

Erfarenhet ska premieras

I det nya centrala RALS-avtalet förs begreppet Erfarenhet i som ett lönekriterium, tillsammans med dem som redan tillämpats. TULL-KUST har tagit fasta på det i de lokala RALS-förhandlingarna, och påbörjar i och med årets RALS ett arbete för att göra en

extra satsning på erfarna medarbetare. Tanken är, att de med lång erfarenhet inte ska bli eftersatta i löneutvecklingen och att lönespannen inte ska bli alltför hoppressade. Detta ser lite olika ut i olika verksamheter och satsningarna avses ske i etapper med anpassning till verksamheterna och i dialog med arbetsgivaren. Att reglera hela problemet på en gång mår vi inte med, men det vi inte klarar i år ska vi klara framöver.

De lokala RALS-förhandlingarna rullar på och när de är klara kommer information att skickas ut till medlemmarna. Som tidigare, avser vi att låta alla välja om de vill ha lönesättande samtal eller kollektiv individförhandling. Som tidigare, är det vid kollektiv förhandling också en fördel om man talar om för sin avdelning om det är något särskilt som hänt under perioden, som bör påverka lönen.

Medlemmar som kritiseras för arbetsgivarens beslut

De senaste åren har det varit ovanligt många beslut som fattats av arbetsgivaren, som varit kontroversiella och dessvärre ibland även i strid med lag och avtal. Därav har vi ovanligt många tvister på gång och animerade diskussioner.

En del av våra medlemmar har till uppgift att genomföra dessa beslut, oavsett om de gillar dem eller ej och har därför utsatts för mycket kritik och ibland även påhopp.

Det är här väldigt viktigt att skilja på sak och person samt att se var ansvaret för besluten ligger. Våra kollegor ska inte lastas för att de måste genomföra impopulära beslut som andra fattat. På samma sätt som när allmänheten klagar på oss för att vi fattar myndighetsbeslut i enlighet med lag, är det orimligt att skjuta pianisten i dessa fall. Tänk gärna på det.

Ha det gott framöver i både helg och vardag!

Ulf G Persson

Andre vice förbundsordförande och ordförande i Tullrådet

Fotograf: Mette Ottosson, Tullverket.

Hur gör man en kort presentation av någon som jobbat i myndigheten sedan 1997?

För att det inte skall bli för långt så hoppar jag över alla fel och brister jag har i min tjänsteutövning och håller mig till min tid av fackligt intresse.

Redan bland mina första jobb som var på Restaurang Råkan i Göteborg så fick jag kontakta facket för att få ut min lön vid ett ägarskifte. Ni som kommer ihåg den restaurangen förstår också att jag börjar komma till åren.

Efter det så har jag varit med i facket på alla de platser jag har jobbat på och det är några stycken.

Det jag tidigt lärde mig var att det finns många bra kurser att gå om man intresserar sig för fackliga frågor. Det är grunder i det fackliga arbetet med lagar och förordningar som inte låtar så roligt men inte desto mindre är viktigt i kontakten med arbetsgivaren.

Sen är hur man pratar är viktigt, det vill säga retoriken, konsten av att övertyga, en kurs som man också har möjlighet att gå. Nu på senare år har det varit en del förhandlingskurser på TCO fackliga akademi som sysselsatt mig.

Detta är min bakgrund och kanske en del av anledningarna till att jag på TULL-KUSTs kongress i oktober har blivit vald till förste vice ordförande i

förbundsstyrelsen och ordförande för Kustrådet.

För ca 15 år sedan var jag ordförande för avdelning Västkusten och var då väldigt arg och frustrerad på ledarskapet i Kustbevakningen. Jag var ung och förstod inte hur man i mitt tycke kunde missbruka sin ledande position i en så bra myndighet.

Idag har jag blivit lite äldre och förhoppningsvis lite lugnare och visare.

Jag har fortsatt intresserat mig för ledarskap som är något jag kommer att fortsätta att sätta fokus på.

En annan sak som intresserar mig är hur vi skall kunna jobba kvar i myndigheten när vi kommer upp i åren. Det är ett hårt tryck på myndigheten från många håll idag. Hur klarar vi av den hårda arbetsbelastningen? Hur prioriterar vi? Ingen i kustbevakningen skall behöva gå in i väggen (alternativt bli långtidssjukskriven). Kommer den sjögående personalen kunna ingå i säkerhetsbesättningen- köra ribbar och andra småbåtar- när man närmar sig 60? Ett hållbart arbetsliv är ett viktigt arbete som vi kommer att ha som fokusområde de närmaste 4 åren.

Det är mycket som händer i myndigheten och det är många nya chefer på olika positioner.

Jag ser fram emot vad dom närmaste

åren kan resultera i vad det gäller vår nya GD Lena Lindgrens tre prioområden: Totalförsvaret, Sjölägesbild och Ledarskap och Medarbetarskap.

Detta var en kort presentation av mig och bjud gärna in mig till era arbetsplats träffar så kan jag få en inblick i vad ni har för prioriterade områden.

Manuel Tomar
1:e vice ordförande och
Ordförande i Kustrådet

Förberedelse

Ulla Fernqvist ser till att allt är i sin ordning innan alla är på plats

TULL-KUSTs kongress 2023

Under tre dagar i slutet av oktober genomförde TULL-KUST sin 11:e kongress, den 53:e tullfackliga kongressen sedan bildandet 1899. Kongressen genomfördes på Lidingö, med totalt 45 ombud närvarande. Utöver ombuden deltog även förbundets anställda och gäster under Kongressen. Vid invigningen talade förutom Förbundsordförande Johan Lindgren, Therese Svanström, Ordförande i TCO, Lars Fresker, ordförande i OFR och Steinar Myhre Knutsen från Norsk Tollerforbund. Förutom dem så gästades kongressen även av representanter från Polisförbundet, Officersförbundet, Försvarsförbundet och representanter från samverkanspartners.

TEXT: JOHAN LINDGREN FOTO: JESSICA VIKBERG

Kongressen inleddes av Förbundsordförande Johan Lindgren som hälsade alla kongressombud välkomna liksom de inbjudna gästerna. Han konstaterade att det faktiskt var 31 ombud som deltog i sin första kongress vilket visade på att engagemanget finns där ute i avdelningarna.

Johan gjorde sedan en återblick på de fyra år vi har bakom oss som innehållit så mycket som haft påverkan på både samhället i stort, på oss i det privata och påverkat oss i vardagen på arbetet. Pandemi, ett nytt säkerhetspolitiskt läge och ett kärvare ekonomiskt läge. Han påtalade vidare det faktum att, när man ser till de förstärkningar som nu aviseras för Kustbevakningen för kommande år, kan förbundets insatser inte förringas. TULL-KUST har gjort en avgörande skillnad. Under pandemin då det mesta skedde digitalt ägnades mycket tid till en rad möten med departement och riksdagsgrupper, rundabordsamtal och efter restriktionerna lyftes arrangerade förbundet riksdags- och almedalsseminarium.

Det givna budskapet är alltså att för att Tullverket ska kunna fortsätta återuppbyggas och ska Kustbevakningen kunna växa i takt med sina uppdrag måste vi se långsiktiga

och varaktiga fortsatta förstärkningar i kommande budgetar.

Temat för kongressen var denna gång "Tillsammans för bättre villkor" och det är i mångt och mycket vad denna kongress kom att fokusera på. Tillsammans kan vi åstadkomma förbättringar i medlemmarnas vardag och arbetssituation. Även om vi inte kan påverka världsutvecklingen i stort kan vi ändå tillsammans med våra kamrater inom ramen för gemenskapen i TCO och OFR göra stor skillnad.

Det ekonomiskt kärva läget har ju också legat till grund för de nyligen avslutade centrala avtalsförhandlingarna där avtalet ger en löneutveckling i statlig sektor i nivå med avtalet inom exportindustrin, vilket innebär en löneökning på 7,4 procent under två år.

Johan uppmärksammade genomslagen för ett antal viktiga frågor till exempel om att värdera yrkesskicklighet och erfarenhet samt vikten av skyddsombudens värdering vid lönesättning och en överenskommelse om att genom Partsrådet ta fram en grundläggande arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud inom statlig sektor.

En annan viktig fråga som återkom i flera motioner kunde inordnas under rubriken hållbart arbetsliv. Johan menade

Johan Lindgren inviger kongressen 2023

Verksamhetsberättelsen redovisas i samtalsform med Lena, Johan och Anette.

att frågan innehåller många olika perspektiv, pension – arbetstid – omställning – en trygg och säker arbetsmiljö där lösningarna är beroende av såväl lokala som centrala avtal men också lagstiftning.

Johan uppmärksammade också det faktum att skyddsombudens dag infaller under kongressdagarna varför han särskilt lyfte deras viktiga insatser för en bättre arbetsmiljö som är en viktig ingrediens för att skapa trygghet. På Tullverket har frågan om just säkerhet diskuterats under lång tid och hot och våld analyser har avlöst varandra och genomförts efter att TULL-KUST begärt det vid flera tillfällen. Tidigare hot- och våldsanalys i

Delaktigheten är hög i dubbel bemärkelse

Elisabeth Eriksson och Johan Lindgren är lättade efter invigningen

Tullverket har föreslagit en utökad beväpning med tjänstepistol eller elchockvapen i vissa situationer, men förslagen har avvisats av Tullverkets ledning, på principiella grunder. Det är en självklarhet att våra medlemmar måste kunna känna sig trygga på jobbet. Nu är det verkligen dags att sluta dra frågan i långbänk, och inse att en utökad beväpning mot bakgrund av de påfallande riskerna för hot och våld är nödvändig.

Therese Svanström, ordförande i TCO lyfte i sitt anförande att Tullverket och Kustbevakningen har en viktig roll i arbetet mot våld och gängkriminalitet genom sitt arbete för säkra gränser och med att minska tillgången till illegala vapen ➤

och narkotika i samhället. Men då behövs tillräckliga resurser och tillräckligt många kollegor. Det spelar roll hur stora eller små resurser både Kustbevakning och Tullverket får. Therese var imponerad över det påverkansarbete som förbundet har genomfört och tagit plats i debatten och gjort avtryck i allt från Regeringskansliets korridorer till Almedalen och på andra arenor. Förbundet vågade ta beslutet för ett antal år sedan om att bli mer aktiva i det politiska påverkansarbetet och haft modet att sätta mål och sikta på dem, också när det kommer till värvning och en vilja att öka antalet medlemmar. Hon hoppades att förbundet fortsätter spänna bågen och fortsätter att tro på sig själva. TULL-KUSTs arbete har visat att det går att göra skillnad och att det trots allt är idén, trovärdigheten och idogt arbete som är avgörande, inte storleken.

OFRs ordförande Lars Fresker adresserade kongressen med att tal om vikten av den svenska partsmodellen där OFR som samlar förbund på kommunal och statlig sektor har en avgörande roll.

Den svenska modellen har tjänat Sverige väl och gjort svenska arbetstagare och arbetsgivare till vinnare och gynnat den svenska arbetsmarknadens utveckling. Genom OFR och medlemsförbundens inflytande kan arbetstagarna bidra med sina detaljkunskaper och skapa en bättre tillvaro för medlemmarna.

Sist ut i raden av gäster var Steinar Myhre Knutsen, administrativ chef från Norsk Tollerforbund som hade en hälsning från förbundets ordförande Karin Tanderö-Schaug som var förhindrad att delta. Han kunde också hälsa från Dansk Told og Skatteforbund som samtidigt höll kongress i Danmark.

Steinar inledde sitt anförande med att uttrycka sitt och Norsk Tollerforbunds deltagande med de svenskar och deras anhöriga

som fallit offer för våldsattentatet i Bryssel, en plats där många sammankomster skett genom åren med TULL-KUST och övriga nordiska tullfack inom ramen för det europeiska samarbetet inom UFE. Tillsammans kan vi åstadkomma ett tryggare samhälle där tullmyndigheterna har en viktig roll att spela.

Steinar avslutade sitt anförande med att uppmärksamma det faktum att Nordiska Tulltjänstemäns organisation (NTO) i år fyller 100 år. Han berättade om att tillkomsten av organisationen 1923 skedde efter ett svenskt initiativ av dåvarande Tullmannaförbundet och att det genom åren utvecklats till en viktig plattform, som också nu kommer vara viktig i det att de nordiska organisationerna nu valt att åter gå med i det europeiska tullfacket UFE. Steinar överlämnade slutligen en gåva i form av ett diplom som uppmärksammar NTOs 100 årsjubileum.

Tullveteranerna förgyllde kongressen med sin närvaro

Huvudskyddsombuden tar plats på scenen

Delar av den nya styrelsen: Manuel Tomar, Johan Lindgren och Ulf G. Persson.

Motioner, handlingsprogram stadgar och övriga förslag

Så har tullfackets 53:e och TULL-KUSTs 11:e kongress slutförts. Plats för kongressen var denna gång Lidingö strax utanför Stockholm. Underrubriken för TULL-KUSTs kongress 2023 var "Tillsammans för bättre villkor". För de 45 samlade kongressombuden, samt Förbundsstyrelsen och övriga förtroendevalda väntade tre dagars kongressförhandlingar och även en lärandedel i form av tre seminarier med aktuella ämnen som pensioner, försäkringar och medlemsrekrytering. Den gångna kongressperioden ska gås igenom och redovisas av förbundsstyrelsen och därefter förhoppningsvis godkännas av kongressen. Redovisningen skedde som brukligt i form av verksamhetsberättelser som sammanställts för varje år under perioden. Andra viktiga punkter på dagordningen är förrättande av val, förbundsstyrelse och andra funktionärer. Efter kongressens inledning samlades ombuden

för att under de tre dagarna ta itu med behandling av motioner och förbundsstyrelsens förslag.

Förhandlingarna inleddes med formaliabeslut med bland annat val av kongressordförande. Till kongressordföranden valdes Anette Sandström och Lena Andersson. För Anette blev det nionde kongressen och för Lena var det debut.

Förbundsstyrelsen hade inför kongressen i vanlig ordning tillsatt en stadgegrupp som leddes av Klas Johansson. Gruppens förslag till stadgar som blev förbundsstyrelsens förslag till kongressen klubbades med ytterst få förändringar igenom av kongressen. Likaså gäller det handlingsprogram som den tillsatta grupp som letts av Ulf G. Persson, 2:e vice ordförande, arbetat fram. Programmet tar upp förbundets grundläggande fackliga mål. Yrkesprofilerna för tull- respektive kust antogs utan större debatt. Förbundsstyrelsens berättelser >>

över verksamheten under kongressperioden förorsakade ingen debatt varför revisorerna genom Britten Källberg och förbundets auktoriserade revisor från Grant Thornton, Lena Johnson, kunde föreslå kongressen att bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden. I samband med detta avtackades Lena Johnson som slutat på Grant Thornton för hennes många år som förbundets auktoriserade revisor vilket hon varit sedan 2002.

Johan Lindgren föredrog Förbundsstyrelsens förslag till förbundsprofil vars fokus denna gång ligger på förbundets arbete med hållbart arbete som föreslogs intensifieras under kommande kongressperiod. Påverkansarbetet som dominerat den gångna kongressperioden är och kommer alltjämt vara viktig i förbundets verksamhet. Kongressen beslutade helt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till förbundsprofil.

Som redovisades i förra numret av PÅ GRÄNSEN fanns till kongressen denna gång hela 38 motioner. Det är positivt att medlemmar och avdelningar tagit chansen att vara med och påverka förbundets inriktning och hantering av viktiga frågor. De motioner som kongressen behandlade hade stor spridning med allt från konkreta förslag om frågor rörande arbetstider, ersättningar, hållbart arbetliv, kompetensutveckling. Motionerna finns i sin helhet på www.tullkust.se och den särskilda kongresslänken där även protokollet från kongressen kommer att finnas att ta del av när det är färdigt.

TCOs ordförande Therese Svanström och Johan Lindgren

Elisabeth Eriksson, förbundsstyrelsen, redogjorde för styrelsens förslag till budget för kommande kongressperiod. Som inför alla kongresser har en särskild ekonomigrupp arbetat inför kongressen. Budgetförslaget som nu förelades kongressen innehöll en anpassning av medlemsavgifterna. De nya medlemsavgifterna ses på annan plats i tidningen. Därmed kunde kongressen besluta anta budgetförslaget som förelades kongressen.

Valberedningens ordförande Maria Ågren kunde presentera ett förslag till ny förbundsstyrelse och andra förtroendevalda som till punkt och pricka bifölls av kongressen. Till förbundsordförande omvaldes Johan Lindgren. Till 1:e vice ordförande valdes Manuel Tomar vilket var ett nyval. Till 2:e vice ordförande omvaldes Ulf G. Persson. Till ledamöter omvaldes Elisabeth Eriksson och Klas Johansson som var ett nyval, dock var Klas del av förbundsstyrelsen föregående kongressperiod men då som 1:e vice ordförande. Till studieansvarig omvaldes Cecilia Djurberg. Till revisorer valdes Britten Kjällberg och Anna Kostovski Johansson med ersättare Helena Landgren Ekorre och Anders Mikaelsson och till redaktionskommittén valdes Eva Gundel och Linda Magnusson.

Brita Leijon från ST, Tullverkets ledning Charlotte Svensson, Johan Norrman samt Ulf Kåhlback från Nordea.

Steinar Myhre Knutsen från Norsk Tollerförbund

Det är natt och endast labradoren är vaken.

TEXT: SANDRA SÅNESSON FOTO: TULLVERKET/PRIVAT

Min Matte sover djupt och jag ligger som alltid med huvudet på hennes axel. Matte brukar säga att vissa nätter är till för reflektion. Jag har aldrig riktigt förstått det där, vi hundar lever i nuet och enbart vid särskilda händelser, gör vår livshistoria sig påmind. Ikväll är en sådan kväll. Jag och Matte har suttit och tittat på bilder i hennes dator, man hinner vara med om en hel del när man är narkotikasökhund på Tullverket.

Jag minns inte så mycket av mitt tidiga liv. Jag minns en box och att en kvinna tittade in i den och försökte få mig att göra olika saker men jag var ung och lite uppjagad. Hon lämnade min box och kom tillbaka efter en stund. Jag fick följa med i hennes bil. Jag fick bo hos henne och fick lära mig att söka efter vägglöss. Vi gick långa promenader och jag bar på pinnar. Matte säger förresten att jag inte bär på pinnar, hon påstår att jag bär på träd. Jag är väl mer av åsikten att ska man nu bära på en pinne så ska det vara en pinne värd att bära på.

Jag älskar att bada, vilken labrador gör inte det? En kväll satsade jag på att ta mig extra snabbt till vattnet och det slutade lite tokigt. Jag såg inte röret i forstrappan och hamnade i det. Det fanns inte en chans att jag skulle ta mig upp ur det på egen tass. Jag simmade runt nere i röret medan människorna letade efter mig i mörkret och till slut kom någon på att lysa ner i röret. Jag fick hjälp att komma upp ur det djupa röret och förstod inte

riktigt varför ingen var pigg på att fortsätta kvällspromenaden. Människor, ni är lite svårbegripliga, när ni är uppjagade.

En dag fick jag åka bil tillsammans med några hundkompisar. Det var egentligen mina hundkompisar som skulle vart det nu var som vi hamnade. Jag hade hört att jag med mina 3 år var för gammal men av någon anledning så fick jag åka med i alla fall. När vi kom fram fick jag komma in i en byggnad. Där fanns människor som skev en massa saker i papper och jag fick visa hur bra jag bland annat är på att hitta tennisbollar och att jag inte brydde mig om höga ljud eller om marken rör sig under mina tassar. Tydligt hade jag gjort något väldigt bra, för jag blev kvar och fick bo i ett nytt hem med nya hundvänner. Matte har i efterhand förklarat att jag hade genomfört Tullverkets lämplighetstest för blivande tjänstehundar, med bravur. Mina fina testresultat i kombination med att jag redan hade utbildats inom sök, slutade med ett ovanligt avsteg från åldersregeln.

Nu fick jag lära mig att leta narkotika och det gav jag mig på i högsta möjliga hastighet och med stor entusiasm. Tydligt hade min Matte sett mig vid en av de träningarna. Hon brukar skratta åt det minnet. Hon brukar berätta att jag kom in i garaget som om jag ägde det. Jag drog fram i högsta hastighet, till stålfälgarna som låg på golvet och i en av fälgarna fanns den gömda narkotikan. Jag hittade den plötlätt och

försökte ta med mig den tunga stålfälgen. Matte stod tillsammans med en väldigt rutinerad hundförare och tittade på. De hade viskat till varandra att det var synd om den som fick mig som tjänstehund. Att jag bevisligen hade en bra nos men att jag var en stökig rackare. Bulldozer, brukar Matte kalla mig.

Några månader senare, fick min Matte ett telefonsamtal, hon skullen åka och hämta mig. Matte säger att hon inte var helt glad över att ha parats ihop med den där stökiga labradoren. Jag minns när hon klev in på kontoret. Jag låg i min bädd och tuggade på min kong. Hon stod i dörröppningen och tittade skeptiskt på mig. Hon satte sig i en stol och jag kröp, efter en stund upp i hennes knä och tryckte min blöta kong i ansiktet på henne. Hon säger att jag kröp in i hennes hjärta med buller och brak. Efter att vi hade bekantat oss med varandra under ett par dagar, fick jag följa med henne hem. Redan efter, en av de första veckorna hos Matte så fann jag mig mitt i en jättestor katastrofövning. Matte, hennes kollegor och jag, var rent plötsligt tullmyndighet i ett fiktivt katastrofdrabbat land och skulle klarera in all nödutrustning som de olika EU-länderna skickade samt kolla att all personal inte förde med sig något som de inte fick föra med sig in. Matte och jag körde miljöträning i kaoset som rådde när alla anlände samtidigt och inte enligt utdelat tidsschema. Matte och hennes hundförarkollega, konstaterade att trots att var totalt kaos med fordon och människor, precis överallt så tog jag det hela med ro.

Vi genomförde sedan Tullverkets grundutbildning för

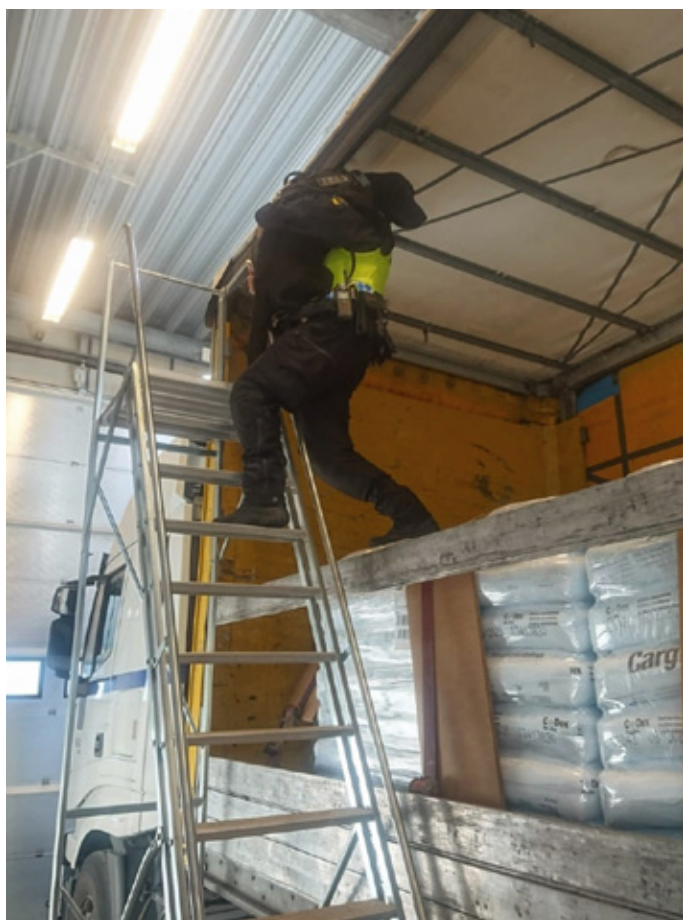
hundförare tillsammans. Vi försökte hitta ett bra sätt att jobba ihop oss till ett team. Det var lite småstökigt i början. Jag tyckte Matte var trög och petig, hon tyckte jag var en buse som behövde lära mig att ta det lite lugnt och inte bara springa på. Efter ett tag började vi förstå varandra riktigt bra. Egentligen är vi ganska lika, jag och Matte. Vi har lite stökiga och ibland burdusa ytor men under dem så finns det varma hjärtan och viljan att göra gott. Vi tränade massor och efter ett halvårs intensiv träning så genomgick vi en två dagar lång certifieringsprocess för att få börja arbeta tillsammans.

Matte var supernervös mest hela tiden och jag gjorde så gott jag kunde. När min Matte blir sådär nervös så någonstans i nervositeten, hittar hon ibland en urkraft och då kan vad som helst hända. Alla delproven i certifieringen, går på tid. Matte hade glömt starta sin klocka, när vi började med det ena delprovet. Hon trodde att vi hade sökt längre än vi hade och att tiden höll på att rinna ut. Hon bad mig söka av ett trångt utrymme och jag visade tydligt att där fanns gömd narkotika men att jag inte kunde komma fram och markera gömman. Så utan att gå in på djupare detaljer, sängen som hindrade min väg, den liksom bara svävade iväg, jag kom fram och kunde markera ut gömman. De två inspektörerna som skulle bedöma oss, fick visst kasta sig ur vägen, för en flygande säng. När möblerna hade slutat flyga och dammet lagt sig så lämnade vi med godkänt i protokollet och två rätt roade inspektörer. Vi blev godkända på certifieringen också och kunde börja arbeta. Jag funderade nog mest på vem av oss som egentligen förtjänar epitetet bulldozer.

Mitt första beslag var på ett tåg. Jag och Matte jobbade på att komma in i rutinen att jobba på tåg, när jag hittade narkotika i en papperskorg och blev superglad. Kollegan som blev tvungen att rota igenom hela papperskorgen i jakten på narkotikan, var kanske inte lika glad som jag och Matte var. Jag har alltid gillat att jobba på tågen. Man kan hitta allt möjligt på tåg och det finns så många spännande människor att nosa på. Sådana där små människor som sitter i vagnar, är kluriga, hur försiktig jag än är så låter de jättemycket och viftar med händerna och ganska ofta håller de i smarriga kex. Matte är väldigt strikt med att man inte får röra de där kexen. Jag tycker att det kunde vara lite trevligt med en snabb paus för ett kex och de där små människorna, verkar ha ett överflöd av dem.

Jag gillar att söka i lastbilar också, de fraktar så många, helt obegripliga saker och man får klättra för att komma fram. Några av våra roligaste och mest utmanande sök, har varit i lastbilstrailers. Då är det ganska bra att ha en förare som är lite av samma bulldozermentalitet som en själv. Vi litar helt på varandra. Måste Matte lyfta mig så litar jag helt på att hon inte tappar mig. Jag har lärt mig att hänga över hennes axel och ta stöd med baktassarna mot hennes bälte. Då har hon en arm fri att hålla fast oss med när vi gemensamt förflyttar oss.

I uppdraget som Tullhundsekipage ingår det att ibland representera Tullverket i samband med besök och eller på olika uppvisningar. Jag tycker det är superkul och jag brukar passa på att vara lite busig. Jag och Matte har varit med på sådant många gånger. Vi har träffat EU-delegationer, partiledare, ministrar, politiker på olika nivåer och representanter från bland annat, våra olika domstolar. Inget har dock varit så stort som när vi fick träffa Sveriges kung och visa sök för honom.

En bild säger mer än tusen ord

Pass passar på att hälsa på kung Carl XVI Gustaf

Kungen sade att jag förtjänade leverpastej. Jag gillar definitivt kungen!!! Matte fick vackert stanna till vid affären, gå in och köpa leverpastej, på vägen hem. Hade kungen bestämt att jag skulle få leverpastej så var det ju bara för henne att fixa det!

Ett annat kul möte var när vi representerade Tullverket och visade sök på en stor försvarsmaktsdag. Det var jättevarmt och Matte var noga med att jag fick svalka mig mellan varven. I slutet av dagen så stod det plötsligt en lång man i uniform, intill Matte och frågade hur jag hade klarat av värmen under dagen. Matte hade pratat med hundratals människor den dagen och det tog en liten stund innan hennes trötta hjärna insåg att det var Sveriges dåvarande Överbefälhavare som pratade med oss. Han kliade mig i nacken. Jag gillar att bli kliad så jag körde en hård charmoffensiv. Normalt får man ju inte klappa en tjänstehund och störa oss medan vi arbetar. Vid enstaka tillfällen har Matte tillåtit och då alltid varit i samband med att vi har varit på uppvisning.

Det har ju inte bara varit jobb under våra år tillsammans, vi har ju fritid också och utöver Matte så delar jag huset med två andra hundar. Ganska ofta är min absoluta favoritmänniska här och han har också två hundar så vi är ganska många. Matte tycker om att åka till fjällen och vi har varit där nästan varenda sommar och vandrat. Om man bortser från att det är lite dåligt med bra pinnar på fjället så är det ändå otroligt roligt. Jag har haft en egen väska och i den har jag haft min sovsäck, mitt täcke och min mat. Vi parkerar bilen och sedan tar alla sin packning och ger sig iväg. Där finns inga mobiltelefoner och annat som stör. Det finns bara massor av spännande saker att nosa på, hjortron att plocka åt sig i farten och det bästa av allt – varje kväll sätter Matte upp tältet. Då får man krypa ner i sin sovsäck och bara mysa.

Min karriär som Tullhund, går mot sitt slut. Jag är numera

10,5 år gammal. Jag är fortfarande pigg i såväl kropp som knopp och tycker att det bästa som finns, är när Matte gör sig iordning, för att vi ska åka till jobbet. Både jag och Matte kan titta tillbaka på en karriär som har inneburit många roliga och intressanta händelser. Några tråkiga finns det kanske också men de överskuggas av de roliga och spännande sakerna som vi har varit med om. Vi har haft några riktigt fina beslag som vi kommer ihåg bättre än andra beslag vi har gjort. Några av de som vi har varit mest nöjda med, har kanske inte varit så uppseendeväckande i storlek. De är mer bevis på hur ruskigt bra en hundnos är och hur viktiga vi tullhundar är i arbetet med att stoppa narkotikan redan vid gränsen.

Många undrar vad som händer med en tjänstehund när den pensioneras. Jag ägs ju av Tullverket och Matte har varit min fodervärd och förare under åren vi har jobbat ihop. Den dagen jag går i pension så får Matte ett gåvobrev och jag blir hennes. Jag kommer stanna hos henne och bara vara hund. Jag kommer fortsätta släpa Matte och mina pinnar på promenad. Jag kommer fortsätta ligga i skuggan från körsbärsträdet och titta på Mattes höns, de är underhållande. Jag kommer fortsätta smyga in i vedboden och plocka vedträn, när Matte vänder ryggen till. Jag kommer fortsätta att påminna henne om maten är sen. Två minuter sen och en labrador är rysligt nära svältdöden. Min mat- och sovklocka är mer exakt än atomuret i Storbritannien och det sägs vara den mest exakta klockan i världen. Jag kommer fortsätta att krypa upp i sängen och lägga mitt huvud på hennes axel när hon ska sova.

Vi har ett speciellt band, Matte och jag. Det har skapats genom otaliga timmar av träning, arbete och gemensamma upplevelser i såväl motgångar som i framgångar. Matte brukar lite halvt på skämt och lite allvar säga att mitt koppel får de bända loss ur hennes döda händer. Hon släpper det inte. Betänker man att hon var djupt skeptisk till att ha mig som tjänstehund och kollega, när hon blev tilldelad mig så får man se det som ett väldigt gott betyg på vårt samarbete.

Vad Matte ska göra, är jag inte riktigt säker på. Hon säger att vara hundförare är det roligaste hon har gjort men att hon behöver ha lite paus. Hon har jobbat på gränsen, lika länge som jag har levt om inte lite längre. Hon säger att vara hundförare är ett åtagande som sträcker sig över många år och kräver stort engagemang. Det är ju inte bara att certifiera och sedan fungerar allt. Vi tränar mycket och varje år har vi tjänstbarhetsprov och utbildningsvecka. På fritiden tränar vi också men då är det fysisk träning, för att min kropp ska vara stark och hållbar när vi tjänstgör. Om jag ska vara lite egoistisk, det får även vi godhjärtade labradorer vara ibland, är jag lite nöjd med att slippa dela Matte med en ny hund. Det räcker gott med de två, jag redan delar henne med.

Om några timmar ska jag väcka Matte och påtala att frukosten är sen, även om den inte är det. Det är ett lite nöje jag har, att hålla henne på tårna. Ibland lyckas jag lura henne på den punkten, fortfarande efter alla dessa år. Vi jobbar ovanligt nog hemifrån, för Matte sitter med en jobbrelaterad vidareutbildning och pluggar. Jag tänkte att jag skulle träna lite på det där med att vara pensionär medan hon sitter och muttrar vid datorn. Det är tur att vi ska till jobbet så fort hon är klar med teorin. Lite till ska vi nog hinna med innan det är dags för den där pensionen och det nya jobbet som fritidskonsult.

Nya medlemsavgifter från och med den 1 januari 2024

Nedanstående belopp gäller förbundsavgiften.

Utöver denna tillkommer avdelningarnas lokala avgifter.

AK 0 Arbetslösa, studerande 100 kr

AK 1 Månadslön under 30.999 kr 240 kr

AK 2 Månadslön från 31.000 kr 342 kr

Nya medlemmar som **aldrig** tidigare varit medlemmar i TULL-KUST, är gratis medlemmar under de tre första månaderna och under de efterföljande nio månaderna halva priset. Efter tolv månader gäller ordinarie avgift.

Nedsättning av medlemsavgiften

Enligt TULL-KUSTs stadgar kan medlem under vissa förutsättningar få nedsatt medlemsavgift.

Nedsättning av medlemsavgiften ges endast enligt följande punkter:

- Vid deltidstjänstgöring som omfattar minst 180 dagar och då inkomsten understiger angivet belopp i AK 2, betalas avgift enligt AK 1.
- Vid sjukfrånvaro om minst 50 % och om sjukfrånvaron varar i mer än 180 dagar, betalas avgift enligt AK 1 från och med sjukdag 181.
- Vid tjänstledighet som omfattar en period om minst 90 dagar då ingen inkomst erhålls, betalas avgift som anges i AK 0.
- Vid tjänstledighet om 100 % med anledning av föräldraleddighet som omfattar en sammanhängande ledighet under en period om minst 90 dagar, betalas avgift enligt AK 1.
- Ny medlem som aldrig tidigare varit medlem i TULL-KUST betalar noll kronor under de första tre månaderna.

Under de efterföljande nio månaderna betalas halva priset.

Därefter betalas ordinarie avgift.

Alla övriga betalar full avgift.

– Medlemmen är skyldig att snarast anmäla om han/hon inte längre uppfyller villkoren för nedsättning av medlemsavgift.

– Nedsättning av avgift medges enbart för hel månad och sker tidigast från månadsskiftet efter det att skriftlig begäran om nedsättning inkommit. Ingen retroaktiv nedsättning beviljas.

– Vid återinträde av medlem som utesluts ur förbundet på grund av bristande betalning, ska resterande avgifter betalas om inte Förbundsstyrelsen beslutar annat.

Som medlem i TULL-KUST betalar du en medlemsavgift som baseras på din sammanlagda månadsinkomst före skatt. Med inkomst menas lön från en eller flera arbetsgivare, inklusive fasta lönetillägg (t ex vikariatstillägg) samt annan skattepliktig ersättning. Till exempel:

- Sjukpenning och rehabiliteringspenning
- Föräldrapenning
- Arbetslöshetsersättning
- Utbildningsbidrag och vuxenstöd
- Ersättning från Trygghetsstiftelsen
- Avgångsvederlag eller liknande

Följande räknas inte med i inkomsten:

- Sjukersättning, oavsett om de är hel eller utgör en del
- Rörliga tillägg (t ex jour-, OB-, övertids- och beredskaps-tillägg)

Foto: Kustbevakningen

En gång tullare, alltid tullare

Ibland funderar jag på hur det ska bli när jag går i pension om några år. Kommer jag att tappa kontakten med mina kolleger? Men det behöver inte bli så. Tullargemenskapen fortsätter om man själv vill och det finns olika föreningar att välja på.

Jag har fått en inblick i hur trevligt det kan vara i två olika tullpensionärsföreningar. Våren 2022 bjöd Tullveteranerna i Stockholm in mig till deras årsmöte, och i år var det Göteborgstullens Pensionärsklubb som frågade om jag ville komma ner till höstmötet 26 oktober. Eftersom jag inte är pensionär ännu får jag inte vara medlem, men jag var inbjuden som föreläsare för att berätta om mitt författarskap. Jag blev väldigt stolt, men också lite pirrig.

Hos Tullveteranerna i Stockholm kändes det som om mitt 38-åriga tullarliv passerade revy när jag kom in i lokalen. Där träffade jag före detta kolleger som jag jobbat med på Arlanda och i Stockholm. Så många kära återseenden.

På mötet i Göteborg möttes jag också av kolleger som jag haft förmånen att få jobba med. Jag fick ett varmt mottagande av de 40 medlemmar som kommit till den fina lokalen i Kviberg. Vi började med lunch och därefter var det dags för mig att berätta om min författarresa. Hur jag fick idén till romanen Värket och den slingriga vägen fram till utgivning. Att jag fortsatt skriva och gett ut sammanlagt tre romaner. Inte låtit Jante sätta stopp.

Jag berättade att jag har ett nytt manus på gång, men trots uppmuntran från flera kolleger så handlar det inte om Värket. Men visst kan det hända att jag gläntar på dörren till Värket framöver. Vi får se.

Ett stort tack till Tullveteranerna i Stockholm och Göteborgstullens Pensionärsklubb för ett fantastiskt fint mottagande! En härlig gemenskap och jag ser fram emot att bli medlem när det blir dags!

Katarina Lundholm

Journalistpriset 2023

Svenska Carnegieinstitutet är en stiftelse med syfte att främja forskning om drogmissbruk, kriminalitet och andra nutida samhällsproblem. Varje år delar SCI ut ett journalistpris till en journalist som gjort särskilt förtjänstfulla insatser i fråga om dokumentär-reportage eller forskningsinformation inom något av områdena drogmissbruk, kriminalitet eller andra betydande nutida samhällsproblem.

I år gick priset till Jessica Vikberg för sitt arbete med Narkopodden med motiveringen:

"Jessica Vikberg tilldelas journalistpriset 2023 för sitt arbete med Narkopodden, som under fyra års tid gett en röst åt människor med olika perspektiv i narkotikafrågan.

Var tredje vecka under fyra års tid har Narkopodden, med programledare Jessica Vikberg, gett en röst åt utsatta människor, politiker, anhängare och myndighetspersoner, men också åt meningsmotståndare. Med en mjuk men tongivande röst bidrar hon till att lyfta frågor om droger, kriminalitet och beroende, där gästerna får prata till punkt och lyssnarna får möjlighet att bilda sig en egen uppfattning, finna råd, tröst, eller motivation att engagera sig i det lilla men kanske livsavgörande, eller i det stora sammanhanget i drogfrågan.

Gäster som Lina 17 år om att ha lyckats bli drogfri, specialister i skolsäkerhet, föräldrars kamp för att få sina barn att sluta med droger, justitietskottet om vad de vill förändra och förbättra, kvinnor #utan skyddsnät, det ofödda barnets rätt till en drogfri utveckling, och studiebesök i förorten och hos Tullverket, är ett axplock ur innehållet. Vikberg väver skickligt ihop sina egna erfarenheter som tullare och ideellt aktiv i drogfrågan sedan 30 år, med gästernas engagemang. Hon är en mycket värdig mottagare av Svenska Carnegie Institutets journalistpris år 2023."

**TULL-KUST önskar alla våra nya och gamla medlemmar
på Tullverket och Kustbevakningen en**

God helg och ett Gott Nytt År!

I år går vår julgåva till manifestationen Tillsammans mot våld & droger. TULL-KUST ser fram emot att få fortsätta värna om våra medlemmars bästa så att de i sin tur kan fortsätta med sitt värdefulla arbete med att skydda vårt land, miljön och våra farvatten under 2024.

www.tullkust.se

